

POWIATOWY URZĄD PRACY W OPOLU

ul. mjr Hubala 21, 45-266 Opole
tel. 077 44 22 929, fax. 077 44 22 928, e-mail: opop@praca.gov.pl
Bezpłatna infolinia 0 800 88 11 22

**RANKING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE OPOLSKIM I MIEŚCIE OPOLU
W 2016 ROKU**

POWIATOWY URZĄD PRACY W OPOLU

SPIS TREŚCI

1.	UWAGI WSTĘPNE.....	4
1.1.	CEL OPRACOWANIA.....	4
1.2.	METODOLOGIA OPRACOWANIA	5
1.3.	PODSTAWA OPRACOWANIA	5
2.	ANALIZA OGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY	6
2.1.	STRUKTURA BEZROBOTNYCH WG WIELKICH GRUP ZAWODÓW	6
2.2.	STRUKTURA OFERT PRACY WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODÓW	7
2.3.	NIEDOPASOWANIE BEZROBOTNYCH I OFERT PRACY WG WIELKICH GRUP ZAWODÓW.....	8
3.	RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH.....	10
3.1.	GRUPY ZAWODÓW MAKSYMALNIE DEFICYTOWYCH	10
3.2.	GRUPY ZAWODÓW DEFICYTOWYCH	13
3.3.	GRUPY ZAWODÓW ZRÓWNOWAŻONYCH	15
3.4.	GRUPY ZAWODÓW NADWYŻKOWYCH	16
3.5.	GRUPY ZAWODÓW MAKSYMALNIE NADWYŻKOWYCH.....	17
4.	ANALIZA UPRAWNIEŃ I UMIEJĘTNOŚCI.....	18
5.	ANALIZA RYNKU EDUKACYJNEGO.....	24
5.1.	ANALIZA UCZNIÓW OSTATNICH KLAS SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH.....	24
5.2.	ANALIZA SYTUACJI ABSOLWENTÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH NA RYNKU PRACY	25
6.	ANALIZA LOKALNEGO RYNKU PRACY NA PODSTAWIE BADANIA KWESTIONARIUSZOWEGO PRZEDSIĘBIORSTW	32
7.	PROGNOZA RYNKU PRACY	41
8.	WNIOSKI	41

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1.	Bezrobotni w zależności od miejsca zamieszkania.....	6
Wykres 2.	Struktura badanych przedsiębiorstw z Opola wg rodzaju działalności.....	33
Wykres 3.	Struktura badanych przedsiębiorstw z powiatu opolskiego wg rodzaju działalności	33
Wykres 4.	Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w Opolu	34
Wykres 5.	Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w powiecie opolskim	34
Wykres 6.	Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w Opolu	35
Wykres 7.	Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w powiecie opolskim.....	35
Wykres 8.	Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w Opolu	38
Wykres 9.	Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w powiecie opolskim	39
Wykres 10.	Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu poszukiwania nowych pracowników w Opolu	39
Wykres 11.	Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu poszukiwania nowych pracowników w powiecie opolskim.....	40

SPIS TABEL

Tabela 1.	Liczba osób bezrobotnych wg wielkich grup zawodów w Opolu	6
Tabela 2.	Liczba osób bezrobotnych wg wielkich grup zawodów w powiecie opolskim	7
Tabela 3.	Liczba ofert pracy wg wielkich grup zawodów w Opolu	7
Tabela 4.	Liczba ofert pracy wg wielkich grup zawodów w powiecie opolskim	8
Tabela 5.	Wskaźniki niedopasowania bezrobotnych i ofert pracy w Opolu	9
Tabela 6.	Wskaźniki niedopasowania bezrobotnych i ofert pracy w powiecie opolskim	10
Tabela 7.	Grupy zawodów maksymalnie deficytowych w Opolu	10
Tabela 8.	Grupy zawodów maksymalnie deficytowych w powiecie opolskim	12
Tabela 9.	Grupy zawodów deficytowych w Opolu	13
Tabela 10.	Grupy zawodów deficytowych w powiecie opolskim	14
Tabela 11.	Grupy zawodów zrównoważonych w Opolu	15
Tabela 12.	Grupy zawodów zrównoważonych w powiecie opolskim	15
Tabela 13.	Grupy zawodów nadwyżkowych w Opolu	16
Tabela 14.	Grupy zawodów nadwyżkowych w powiecie opolskim	17
Tabela 15.	Grupy zawodów maksymalnie nadwyżkowych w Opolu	17
Tabela 16.	Grupy zawodów maksymalnie nadwyżkowych w powiecie opolskim	18
Tabela 17.	Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w Opolu	18
Tabela 18.	Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w powiecie opolskim	21
Tabela 19.	Bezrobotni bez zawodu w Opolu	23
Tabela 20.	Bezrobotni bez zawodu w powiecie opolskim	23
Tabela 21.	Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych w Opolu	24
Tabela 22.	Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w Opolu	25
Tabela 23.	Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w powiecie opolskim	26
Tabela 24.	Bezrobotni absolwenci w Opolu	26
Tabela 25.	Bezrobotni absolwenci w powiecie opolskim	27
Tabela 26.	Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w Opolu	28
Tabela 27.	Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w powiecie opolskim	31
Tabela 28.	Liczba przebadanych przedsiębiorstw w zależności od liczby zatrudnionych	32
Tabela 29.	Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w Opolu i powiecie opolskim	36
Tabela 30.	Zawody, w jakich firmy mają zamiar zatrudniać pracowników w nadchodzącym roku w Opolu	36
Tabela 31.	Zawody, w jakich firmy mają zamiar zatrudniać pracowników w nadchodzącym roku w powiecie opolskim	37
Tabela 32.	Brakujące umiejętności kandydatów do pracy (bez względu na zawód) w Opolu	40
Tabela 33.	Brakujące umiejętności kandydatów do pracy (bez względu na zawód) w powiecie opolskim	41

1. UWAGI WSTĘPNE

Dogłębne poznanie mechanizmu funkcjonowania lokalnego rynku pracy wydaje się niezbędne, aby można było skutecznie poprawić ten system, odpowiednio dostosowując do lokalnych potrzeb politykę rynku pracy. Spadek poziomu bezrobocia notowany w minionych latach sprawił, iż w wielu zawodach pracodawcy borykali się z obsadzeniem wolnych miejsc pracy. Wciąż więc niezbędna jest szeroka i ciągle aktualizowana wiedza na temat kształtowania się wielkości opisujących rynek pracy, służąca podejmowaniu skutecznych działań w zakresie łagodzenia skutków bezrobocia, a także dla efektywnej promocji zatrudnienia. Nieodzowna ku temu jest obserwacja rynku pracy pod kątem kształtowania się popytu i podaży siły roboczej w przekroju zawodowym. Niniejsze opracowanie stanowi właśnie diagnozę podstawowych wielkości opisujących rynek pracy w układzie według kwalifikacji zawodowych w powiecie opolskim i Opolu w 2016 roku.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

1.1. Cel opracowania

Celem opracowania niniejszego raportu jest określenie zapotrzebowania na rynku pracy na konkretne zawody. Pozwoli to na określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych oraz usprawnienie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego.

Informacje o bezrobociu i ofertach pracy według zawodów posłużą w szczególności jako źródło informacji do:

- dostosowania poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy,
- określania zgodnych z zapotrzebowaniem rynku pracy kierunków szkoleń osób bezrobotnych,
- prowadzenia racjonalnej i zgodnej z realiami rynku pracy gospodarki środkami Funduszu Pracy, pozostającymi w dyspozycji powiatowego urzędu pracy, w zakresie asygnowania środków na aktywizację bezrobotnych,
- opracowywania przez samorząd lokalny strategii działania oraz oceny i weryfikacji ich założeń w części dotyczącej łagodzenia skutków bezrobocia oraz promocji zatrudnienia,
- planowania działań przez instytucje i organizacje współpracujące na lokalnym rynku pracy w zakresie przeciwdziałania bezrobociu,
- podnoszenia jakości poradnictwa zawodowego poprzez bieżące wskazywanie doradcom zawodowym profesji poszukiwanych przez lokalnych pracodawców oraz takich, na które maleje zapotrzebowanie,
- usprawniania pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie bieżących informacji o planach zatrudnieniowych zakładów pracy.

Zakłada się, że głównymi użytkownikami informacji zawartych w opracowaniu będą:

- lokalne władze oświatowe i dyrekcje szkół ponadpodstawowych,
- lokalne organy rządowe i samorządowe,
- instytucje i organizacje społeczno-polityczne z terenu powiatu i województwa opolskiego zainteresowane współdziałaniem na rynku pracy.

1.2. Metodologia opracowania

Dane liczbowe o bezrobociu i ofertach pracy opracowano posługując się nazwami grup zawodów, zawodów i specjalności zgodnymi Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 roku w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz.U. z 2014 r., poz. 1145).

Zawód jest w niej definiowany jako zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności) zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu winno stanowić źródło dochodu. Zawód może dzielić się na specjalności, które są wynikiem podziału pracy w ramach zawodu i zawierają czynności o podobnym charakterze wymagające pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki.

Klasyfikację tę opracowano zgodnie ze standardami międzynarodowymi. Struktura klasyfikacji obejmuje 10 grup wielkich, 43 grupy duże, 133 średnie oraz 445 grup elementarnych. Grupy elementarne zawierają 2443 zawody i specjalności. Szczegółową analizą objęto zawody elementarne.

Metodologia opracowania została opracowana przez Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych w Łodzi, nosząc nazwę „Ostateczna wersja metodologii prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy – Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”.

1.3. Podstawa opracowania

Podstawowymi źródłami informacji wykorzystanymi w opracowaniu były sporządzone przez Powiatowy Urząd Pracy w Opolu zestawienia danych statystycznych dotyczących osób bezrobotnych oraz ofert pracy z powiatu opolskiego i miasta Opola (załączniki nr 3 do sprawozdania MPiPS-01 *Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności* – z obu półroczy 2016 r.). Dodatkowe źródło danych stanowią badania kwestionariuszowe przedsiębiorstw na lokalnym rynku pracy. Wykorzystywane są również dane o uczniach oraz absolwentach ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych.

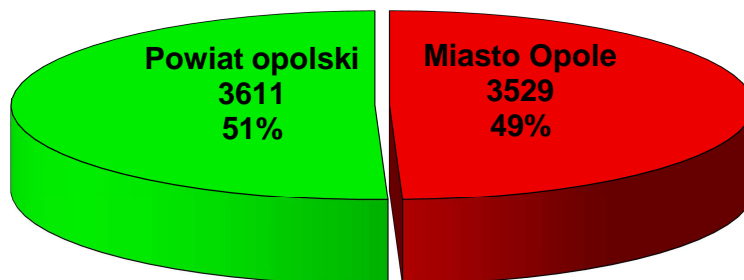
2. ANALIZA OGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

Na koniec grudnia 2016 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Opolu zarejestrowanych było **7140** osób bezrobotnych. Strukturę bezrobotnych w zależności od miejsca zamieszkania ilustruje wykres 1.

Stopa bezrobocia w końcu grudnia 2016 r. wyniosła:

- dla powiatu opolskiego –9,3%,
- dla miasta Opola – 4,9%.

Dla porównania w województwie opolskim stopa bezrobocia ukształtowała się na poziomie 9,0% (w kraju 8,3%).

Wykres 1. Bezrobotni w zależności od miejsca zamieszkania

Stan na 31.12.2016 r.

2.1. Struktura bezrobotnych wg wielkich grup zawodów

Zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności wyróżniamy 10 grup wielkich. Do każdej z nich zaliczyć można mniejsze grupy zawodów oraz konkretne zawody i specjalności.

Tabela 1. Liczba osób bezrobotnych wg wielkich grup zawodów w Opolu

Wielkie grupy zawodów	Bezrobotni ogółem			Bezrobotni absolwenci		Bezrobotni długotrwale
	napływ	odpływ	stan na koniec okresu	stan na koniec okresu	udział do ogółu [%]	stan na koniec okresu
SIŁY ZBROJNE	5	5	0	0		0
KIEROWNICY	161	181	93	0	0,00	43
SPECJALIŚCI	1 185	1 203	572	56	9,79	239
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	752	747	428	20	4,67	190
PRACOWNICY BIUROWI	531	555	298	10	3,36	146
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	1 320	1 350	752	24	3,19	363
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	38	48	23	0	0,00	13
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	1 062	1 153	660	10	1,52	377
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	237	234	118	0	0,00	48
PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	445	484	242	2	0,83	124
RAZEM	5 736	5 960	3 186	122	3,83	1 543

W Opolu najwięcej bezrobotnych skupia grupa zawodowa pracowników usług i sprzedawców, oraz robotników przemysłowych i rzemieślników. W grupach tych występuje jednakże największy ruch bezrobotnych.

Wśród osób długotrwale bezrobotnych najwięcej osób bezrobotnych mieści się grupie pracowników usług i sprzedawców, pomimo największej rotacji wśród osób tej grupy zawodów. Absolwenci zaś przeważają w grupie zawodowej specjalistów.

Tabela 2. Liczba osób bezrobotnych wg wielkich grup zawodów w powiecie opolskim

Wielkie grupy zawodów	Bezrobotni ogółem			Bezrobotni absolwenci		Bezrobotni długotrwale
	napływ	odpływ	stan na koniec okresu	stan na koniec okresu	udział do ogółu [%]	stan na koniec okresu
SIŁY ZBROJNE	4	9	2	0	0	1
KIEROWNICY	96	107	48	0	0,00	24
SPECJALIŚCI	754	794	293	38	12,97	110
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	591	591	302	27	8,94	115
PRACOWNICY BIUROWI	370	364	208	7	3,37	95
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	1 248	1 283	800	27	3,38	435
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	125	133	88	1	1,14	53
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	1 778	1 961	1 000	29	2,90	537
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	270	292	185	2	1,08	105
PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	537	587	328	3	0,91	192
RAZEM	5 773	6 121	3 254	134	4,12	1 667

W powiecie opolskim sytuacja przedstawia się nieco odmiennie. Tu największą grupą osób bezrobotnych są robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, zaś pracownicy usług i sprzedawcy zajmują dopiero drugą wśród najliczniejszych grup. Tu zaś grupa robotników przemysłowych i rzemieślników stanowi najliczniejszą grupę osób długotrwale bezrobotnych, bowiem w powiecie opolskim w tej grupie rotacja wśród osób bezrobotnych jest największa. Również i tu wśród absolwentów największy udział przypadł grupie specjalistów.

2.2. Struktura ofert pracy według wielkich grup zawodów

Tabela 3. Liczba ofert pracy wg wielkich grup zawodów w Opolu

Wielkie grupy zawodów	Napływ ofert pracy w okresie	
	CBOP (PUP+OHP+EURES)	Internet
SIŁY ZBROJNE	0	0
KIEROWNICY	60	447
SPECJALIŚCI	1089	2130
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	908	1637
PRACOWNICY BIUROWI	2287	726
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	2441	1048
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	91	0
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	5021	291
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	1737	222
PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	2972	150
RAZEM	16606	6651

W Opolu najwięcej ofert pracy notuje się w zawodach związanych ściśle z produkcją, bowiem największą liczbę wolnych miejsc pracy zgłaszano w zawodach z grupy robotników przemysłowych i rzemieślników. Niewiele mniej ofert pracy zgłoszono w grupie pracowników

usług osobistych i sprzedawców, oraz pracowników wykonujących prace proste. Co ciekawe, za pomocą Internetu najczęściej poszukiwano specjalistów. Największy odsetek ofert subsydiowanych (23,0%) zanotowano w wielkiej grupie zawodowej techników i innego średniego personelu.

Tabela 4. Liczba ofert pracy wg wielkich grup zawodów w powiecie opolskim

Wielkie grupy zawodów	Napływ ofert pracy w okresie	
	CBOP (PUP+OHP+EURES)	Internet
SIŁY ZBROJNE	0	0
KIEROWNICY	12	123
SPECJALIŚCI	173	189
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	238	225
PRACOWNICY BIUROWI	314	51
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	1419	147
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	91	0
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	1551	196
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	567	135
PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	987	88
RAZEM	5352	1154

W powiecie opolskim napływ ofert pracy jest o ponad połowę niższy niż w Opolu, choć także i tu liczby te są znaczne. Zachowano też tu podobne tendencje jak w Opolu, bowiem w powiecie opolskim również najczęściej pracodawcy poszukiwali robotników przemysłowych i rzemieślników, pracowników usług i sprzedawców, oraz pracowników wykonujących prace proste.

Dla odmiany, w powiecie opolskim za pomocą sieci Internet, najczęściej poszukiwano techników i innego średniego personelu. Tu najwyższy odsetek ofert subsydiowanych (54,2%) notowano w wielkiej grupie zawodów pracowników usług i sprzedawców.

2.3. Niedopasowanie bezrobotnych i ofert pracy wg wielkich grup zawodów

Do właściwej analizy danych stosowane są mierniki (wskaźniki) do określenia deficytu bądź nadwyżki zawodów, m.in.:

- **wskaźnik dostępności ofert pracy** – miernik ten informuje o dostępności oferty pracy dla bezrobotnych w danej grupie zawodów. Im wyższa jest wartość wskaźnika, tym dostępność oferty jest niższa. Wartość wskaźnika można interpretować jako przeciętną liczbę bezrobotnych, przypadających na jedną ofertę pracy. Im wyższa wartość wskaźnika, tym mniejsza szansa na znalezienie zatrudnienia w grupie zawodów. Wskaźnik przyjmuje wartości $<0, +\infty$)¹:
 - **0** – brak bezrobotnych w grupie zawodów. Dostępność oferty jest bardzo wysoka a grupa zawodów jest maksymalnie deficytowa,
 - **(0,1)** – przeciętnie każdy bezrobotny z danej grupy zawodów ma szansę znaleźć pracę. Liczba dostępnych ofert pracy przewyższa liczbę bezrobotnych w grupie zawodów,
 - **1** – napływ osób bezrobotnych jest identyczny z liczbą zgłaszanych ofert pracy, co oznacza zrównoważoną grupę zawodów,
 - **(1,+∞)** – dostępność ofert pracy jest relatywnie niska, gdyż liczba bezrobotnych przewyższa liczbę ofert pracy w grupie zawodów,
 - **brak wartości** – oferty pracy w grupie zawodów nie są dostępne, w rezultacie szansa znalezienia pracy jest zerowa, a grupa zawodów maksymalnie nadwyżkowa

¹ Uwaga: zastosowano zapis matematyczny przedziałów otwartych i domkniętych. Dotyczy to również opisu kolejnych przedziałów.

- **wskaźnik długotrwałego bezrobocia** – informuje o tym, jaki odsetek bezrobotnych w grupie zawodów stanowią długotrwale bezrobotni. Im większa wartość wskaźnika, tym więcej osób jest długotrwale bezrobotnych w danej grupie zawodów. przyjmuje wartości od zera (sytuacja, w której bezrobotni długotrwale nie występują) do stu (w przypadku, gdy każdy bezrobotny w grupie zawodów jest długotrwale bezrobotnym);
- **wskaźnik płynności bezrobotnych** – wartość miernika wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w grupie zawodów
 - **<0,1**) – napływ przewyższa odpływ, co oznacza wzrost liczby bezrobotnych w grupie zawodów,
 - **1** – odpływ jest równy napływowi (oba niezerowe), przez co liczba bezrobotnych w grupie zawodów nie ulega zmianie,
 - **(1,+∞)** – odpływ przewyższa napływ, co oznacza spadek bezrobotnych w grupie zawodów,
 - **brak wartości** – napływ jest równy zeru

Tabela 5. Wskaźniki niedopasowania bezrobotnych i ofert pracy w Opolu

Wielkie grupy zawodów	Mierniki		Deficyt/ równowaga/ nadwyżka	
	wskaźnik dostępności ofert pracy	wskaźnik długotrwałego bezrobocia	rok 2016	rok 2015
SIŁY ZBROJNE			-	-
KIEROWNICY	1,0	46,2	równowaga	-
SPECJALIŚCI	1,4	41,8	-	-
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	1,3	44,4	-	-
PRACOWNICY BIUROWI	0,7	49,0	-	-
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	1,7	48,3	-	-
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	2,4	56,5	-	-
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	0,9	57,1	-	-
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	0,3	40,7	-	-
PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	0,4	51,2	-	-

Wskaźnik dostępności ofert pracy w Opolu ponownie wskazuje na najkorzystniejsze usytuowanie (najwyższy wskaźnik) grupy rolników, ogrodników, leśników i rybaków, choć jednocześnie w grupie tej występuje niemalże najwyższy wskaźnik długotrwałego bezrobocia. Najwyższy wskaźnik długotrwałego bezrobocia zanotowano jednak w wielkiej grupie robotników przemysłowych i rzemieślników. Najmniejszy wskaźnik dostępności ofert pracy występuje zaś w grupie operatorów i monterów maszyn i urządzeń, oraz pracowników wykonujących prace proste. W grupie kierowników zanotowano zrównoważenie się sytuacji popytowo-podażowej w 2016 roku.

Tabela 6. Wskaźniki niedopasowania bezrobotnych i ofert pracy w powiecie opolskim

Wielkie grupy zawodów	Mierniki		Deficyt/ równowaga/ nadwyżka	
	wskaźnik dostępności ofert pracy	wskaźnik długotrwałego bezrobocia	rok 2016	rok 2015
SIŁY ZBROJNE		50,0	-	-
KIEROWNICY	4,1	50,0	-	-
SPECJALIŚCI	7,7	37,5	-	-
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	4,3	38,1	-	-
PRA COWNICY BIUROWI	4,5	45,7	-	-
PRA COWNICY USŁUG I SPRZEDA WCY	4,3	54,4	-	-
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	5,8	60,2	-	-
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	3,5	53,7	-	-
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	1,5	56,8	-	-
PRA COWNICY W YKONUJĄCY PRACĘ PROSTE	2,7	58,5	-	-

W powiecie opolskim sytuacja osób z grupy zawodów rolników, ogrodników, leśników i rybaków, ma się podobnie jak w Opolu. Najwyższy wskaźnik dostępności ofert pracy zanotowano tu jednak w wielkiej grupie zawodowej specjalistów. Także w tej grupie notowany jest jednocześnie najniższy wskaźnik długotrwałego bezrobocia.

3. RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

3.1. Grupy zawodów maksymalnie deficytowych

Zawody maksymalnie deficytowe wyróżniają się brakiem bezrobotnych, tj. wskaźnik dostępności ofert pracy wynosi zero.

Wśród elementarnych grup zawodów, najwięcej ofert pracy, które nie znajdowały zrównoważenia wśród osób bezrobotnych, na pierwszym miejscu znalazła się grupa pracowników wykonujących dorywcze prace proste. Nie znaleziono również osób bezrobotnych dla ofert pracy w grupie zawodów urzędników do spraw podatków oraz wyższych urzędników administracji rządowej.

Tabela 7. Grupy zawodów maksymalnie deficytowych w Opolu

Elementarne grupy zawodów	Średniomiesięczna liczba ofert pracy	Deficyt/ równowaga/ nadwyżka w roku	
		2016	2015
Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	57,08	max deficyt	max deficyt
Urzędnicy do spraw podatków	19,75	max deficyt	max deficyt
Wyżsi urzędnicy administracji rządowej	7,00	max deficyt	max deficyt
Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	3,83	max deficyt	max deficyt
Planiści produkcyjni	2,42	max	-

		deficyt	
Kierownicy w instytucjach edukacyjnych	2,00	max deficyt	max deficyt
Inżynierowie telekomunikacji	1,50	max deficyt	max deficyt
Farmaceuci specjaliści	1,42	max deficyt	-
Projektanci aplikacji sieciowych i multimediiów	1,42	max deficyt	-
Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych gdzie indziej niesklasyfikowani	1,42	max deficyt	-
Demonstratorzy wyrobów	1,42	max deficyt	-
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani	1,42	max deficyt	max deficyt
Kierownicy do spraw technologii informatycznych i telekomunikacyjnych	1,33	max deficyt	-
Sortowacze odpadów	1,17	max deficyt	max deficyt
Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	1,08	max deficyt	max deficyt
Kierowcy motocykli	0,83	max deficyt	-
Kreślarze	0,75	max deficyt	max deficyt
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	0,67	max deficyt	deficyt
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	0,42	max deficyt	deficyt
Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru	0,42	max deficyt	deficyt
Nauczyciele szkół specjalnych	0,33	max deficyt	-
Ładowacze nieczystości	0,33	max deficyt	-
Audiofonolodzy i logopedzi	0,25	max deficyt	max deficyt
Hodowcy zwierząt gdzie indziej niesklasyfikowani	0,25	max deficyt	max deficyt
Położne z tytułem specjalisty	0,17	max deficyt	-
Farmaceuci bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0,17	max deficyt	max deficyt
Kierownicy do spraw reklamy i public relations	0,08	max deficyt	-
Dietetycy i specjaliści do spraw żywienia	0,08	max deficyt	max deficyt
Specjaliści do spraw sprzedaży z dziedziny technologii teleinformatycznych	0,08	max deficyt	max deficyt

Pracownicy biur informacji	0,08	max deficyt	-
Mechanicy rowerów i pokrewni	0,08	max deficyt	-

W powiecie opolskim, wśród zawodów maksymalnie deficytowych, najwyższe wartości zanotowano w grupie zawodowej rybaków i zbieraczy pracujących na własne potrzeby.

Tabela 8. Grupy zawodów maksymalnie deficytowych w powiecie opolskim

Elementarne grupy zawodów	Średniomiesięczna liczba ofert pracy	Deficyt/ równowaga/ nadwyżka w roku	
		2016	2015
Rybacy i zbieracze pracujący na własne potrzeby	8,42	max deficyt	max deficyt
Pracownicy zakładów pogrzebowych	3,17	max deficyt	deficyt
Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym	2,92	max deficyt	deficyt
Administratorzy systemów komputerowych	1,25	max deficyt	max deficyt
Planiści produkcyjni	1,25	max deficyt	-
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	0,50	max deficyt	deficyt
Inżynierowie górnictwa i metalurgii	0,33	max deficyt	-
Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	0,33	max deficyt	-
Operatorzy maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej kopalin	0,33	max deficyt	-
Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	0,25	max deficyt	deficyt
Monterzy linii elektrycznych	0,25	max deficyt	deficyt
Pośrednicy pracy i zatrudnienia	0,17	max deficyt	-
Urbaniści i inżynierowie ruchu drogowego	0,08	max deficyt	-
Pielęgniarki z tytułem specjalisty	0,08	max deficyt	-
Lekarze weterynarii specjaliści	0,08	max deficyt	-
Doradcy finansowi i inwestycyjni	0,08	max deficyt	-
Projektanci i administratorzy baz danych	0,08	max deficyt	max deficyt
Kreślarze	0,08	max deficyt	-

Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych	0,08	max deficyt	-
Agenci i administratorzy nieruchomości	0,08	max deficyt	-
Pomocnicy biblioteczni	0,08	max deficyt	-
Takielarze i monterzy konstrukcji linowych	0,08	max deficyt	-
Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok	0,08	max deficyt	max deficyt
Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni	0,08	max deficyt	-
Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	0,08	max deficyt	max deficyt
Odczytujący liczniki i wybierający monety z automatów	0,08	max deficyt	-

3.2. Grupy zawodów deficytowych

Zgodnie z założeniami metodologicznymi zakłada się, iż zawody deficytowe charakteryzują się większą liczbą dostępnych ofert pracy, niż wynosi średni stan bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym. Dodatkowym założeniem jest te, aby odsetek osób długotrwale bezrobotnych nie przekraczał mediany, a odpływ bezrobotnych powinien przewyższać ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Tabela 9. Grupy zawodów deficytowych w Opolu

Elementarne grupy zawodów	Średniomiesięczna liczba		Wskaźnik dostępności ofert pracy	Deficyt/ równowaga/ nadwyżka w roku	
	bezrobotnych	ofert pracy		2016	2015
Rybacy i zbieracze pracujący na własne potrzeby	0,08	3,25	0,03	deficyt	-
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	0,50	11,67	0,04	deficyt	-
Pośrednicy pracy i zatrudnienia	0,25	6,50	0,04	deficyt	-
Ankieterzy	0,17	3,92	0,04	deficyt	-
Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	4,58	85,08	0,05	deficyt	-
Doradcy finansowi i inwestycyjni	1,25	26,25	0,05	deficyt	-
Operatorzy maszyn do szycia	0,67	13,75	0,05	deficyt	-
Asystenci nauczycieli	0,33	6,42	0,05	deficyt	-
Spawacze i pokrewni	11,92	191,58	0,06	deficyt	deficyt
Pomocniczy personel medyczny	0,17	3,00	0,06	deficyt	deficyt
Technicy sieci internetowych	0,17	2,50	0,07	deficyt	deficyt
Agenci i administratorzy nieruchomości	0,33	4,42	0,08	deficyt	max deficyt
Administratorzy systemów	0,83	8,92	0,09	deficyt	-

komputerowych					
Specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska	0,50	5,42	0,09	deficyt	deficyt
Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątnięciem	0,75	6,83	0,11	deficyt	deficyt

W Opolu najniższy wskaźnik dostępności ofert pracy (wysoka dostępność ofert pracy) wystąpił w grupie zawodów rybaków i zbieraczy pracujących na własne potrzeby (zgłoszono 39 ofert pracy, zaś zarejestrowała się jedynie jedna osoba bezrobotna). Niski wskaźnik dostępności ofert pracy (0,06) zanotowano też w grupie zawodów spawaczy, gdzie zarejestrowało się jedynie 17 osób bezrobotnych, zaś w 2016 roku w samym Opolu zgłoszono 892 oferty pracy. Grupa spawaczy była też deficytowa już w poprzednim roku, choć i poprzednie analizy od lat wykazywały stały deficyt w tej grupie zawodów.

Tabela 10. Grupy zawodów deficytowych w powiecie opolskim

Elementarne grupy zawodów	Średniomiesięczna liczba		Wskaźnik dostępności ofert pracy	Deficyt/ równowaga/ nadwyżka w roku	
	bezrobotnych	ofert pracy		2016	2015
Ankieterzy	0,08	0,83	0,10	deficyt	max deficyt
Nauczyciele kształcenia zawodowego	0,17	0,83	0,20	deficyt	-
Czyszciciele pojazdów	0,08	0,33	0,25	deficyt	-
Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	2,67	9,92	0,27	deficyt	-
Kierownicy do spraw finansowych	0,50	1,75	0,29	deficyt	deficyt
Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	1,25	4,17	0,30	deficyt	-
Instruktorzy nauki jazdy	0,67	2,08	0,32	deficyt	-
Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	0,92	2,08	0,44	deficyt	-
Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	4,08	8,17	0,50	deficyt	-
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	1,00	2,00	0,50	deficyt	-
Specjaliści do spraw społecznych	0,08	0,17	0,50	deficyt	-
Monterzy izolacji	1,33	2,58	0,52	deficyt	-
Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	3,50	6,58	0,53	deficyt	-
Mechanicy precyzyjni	1,17	2,08	0,56	deficyt	nadwyżka
Ręczni pakowacze i znakowacze	13,42	21,42	0,63	deficyt	-

W powiecie opolskim najwyższy deficyt zanotowano w grupie zawodowej ankieterów (rok wcześniej ta grupa zawodowa była maksymalnie deficytowa). Potwierdzony został także

deficyt w grupie zawodowej kierowników do spraw finansowych. Średniomiesięcznie najwięcej ofert pracy, wśród zawodów deficytowych w powiecie opolskim zgłoszono w grupie zawodowej ręcznych pakowaczy i znakowaczy. Także w tej grupie zawodowej rejestrowało się jednak najwięcej osób bezrobotnych.

3.3. Grupy zawodów zrównoważonych

Zawody zrównoważone odznaczają się zbliżoną liczbą bezrobotnych i dostępnych ofert prac w danym okresie. Dodatkowo w takich zawodach odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekracza mediany a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ.

Tabela 11. Grupy zawodów zrównoważonych w Opolu

Elementarne grupy zawodów	Średniomiesięczna liczba		Wskaźnik dostępności ofert pracy	Deficyt/ równowaga/ nadwyżka w roku	
	bezrobotnych	ofert pracy		2016	2015
Operatorzy sieci i systemów komputerowych	1,83	2,00	0,92	równowaga	-
Księgowi	32,75	35,08	0,93	równowaga	-
Lakiernicy	9,58	10,33	0,93	równowaga	-
Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	9,33	10,08	0,93	równowaga	-
Specjaliści do spraw reklamy i marketingu	23,50	24,92	0,94	równowaga	-
Sekretarki (ogólne)	6,33	6,58	0,96	równowaga	-
Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni	0,17	0,17	1,00	równowaga	max deficyt
Diagności laboratoryjni specjaliści	0,08	0,08	1,00	równowaga	-
Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	22,33	21,83	1,02	równowaga	-
Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	4,00	3,67	1,09	równowaga	-

W Opolu, wśród zawodów zrównoważonych, najwięcej ofert pracy zgłaszanych jest w grupie księgowych czy specjalistów do spraw reklamy i marketingu, choć jednocześnie w tej grupie zawodów rejestruje się znaczna grupa osób bezrobotnych. Duża rotacja występuje też w grupie kierowców samochodów osobowych i dostawczych.

Tabela 12. Grupy zawodów zrównoważonych w powiecie opolskim

Elementarne grupy zawodów	Średniomiesięczna liczba		Wskaźnik dostępności ofert pracy	Deficyt/ równowaga/ nadwyżka w roku	
	bezrobotnych	ofert pracy		2016	2015
Lektorzy języków obcych	1,25	1,33	0,94	równowaga	-

Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	0,75	0,75	1,00	równowaga	deficyt
Robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie	0,42	0,42	1,00	równowaga	-
Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	1,17	1,08	1,08	równowaga	-

W powiecie opolskim, wśród zawodów zrównoważonych zanotowano grupę zawodową lektorów języków obcych. Wystąpiła tam też grupa pracowników centrów obsługi telefonicznej.

3.4. Grupy zawodów nadwyżkowych

Zawody nadwyżkowe odznaczają się przewagą liczebną bezrobotnych nad dostępnymi ofertami pracy, bezrobociem długotrwałym powyżej mediany oraz niskim odpływem netto (wyższy napływ niż odpływ) bezrobotnych w danym okresie.

Wśród zawodów nadwyżkowych, największy napływ bezrobotnych notowany jest w grupie zawodowej dietetyków i żywieniowców (rok wcześniej w tej grupie zawodów nie odnotowano żadnej oferty pracy). Najliczniej reprezentowaną grupą zawodową u osób bezrobotnych, wśród zawodów nadwyżkowych w Opolu, są mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych, oraz pracownicy administracyjni. Widoczny jest także przesyt rynku pracy podażą osób bezrobotnych w grupie zawodowej sprzątaczek, kosmetyczek, barmanów czy zaopatrzeniowców.

Tabela 13. Grupy zawodów nadwyżkowych w Opolu

Elementarne grupy zawodów	Średniomiesięczna liczba		Wskaźnik dostępności ofert pracy	Deficyt/ równowaga/ nadwyżka w roku	
	bezrobotnych	ofert pracy		2016	2015
Dietetycy i żywieniowcy	9,25	0,08	111,00	nadwyżka	max nadwyżka
Pomoce domowe i sprzątaczk	7,17	0,25	28,67	nadwyżka	-
Opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy zajmujący się zwierzętami	3,75	0,33	11,25	nadwyżka	-
Introligatorzy i pokrewni	9,00	0,83	10,80	nadwyżka	-
Szyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	2,75	0,33	8,25	nadwyżka	-
Kosmetyczki i pokrewni	21,00	3,92	5,36	nadwyżka	-
Barmani	19,58	3,92	5,00	nadwyżka	-
Szklarze	5,58	1,42	3,94	nadwyżka	-
Zaopatrzeniowcy	12,17	3,42	3,56	nadwyżka	-
Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp	9,83	3,75	2,62	nadwyżka	-
Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	27,25	11,75	2,32	nadwyżka	-
Technicy medyczni i dentystyczni	3,92	2,50	1,57	nadwyżka	-

Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	4,92	3,33	1,48	nadwyżka	-
Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	38,00	33,58	1,13	nadwyżka	-

W powiecie opolskim najbardziej nadwyżkową jest grupa zawodowa dyrektorów generalnych i zarządzających. Najwięcej jednak osób bezrobotnych, w grupach zawodów nadwyżkowych, notujemy w grupie zawodów gospodarzy budynków, szwaczek, hafciarek i pokrewnych, ceramików i pokrewnych, czy pomocy kuchennych.

Tabela 14. Grupy zawodów nadwyżkowych w powiecie opolskim

Elementarne grupy zawodów	Średniomiesięczna liczba		Wskaźnik dostępności ofert pracy	Deficyt/ równowaga/ nadwyżka w roku	
	bezrobotnych	ofert pracy		2016	2015
Dyrektorzy generalni i zarządzający	10,33	0,08	124,00	nadwyżka	-
Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	7,50	0,17	45,00	nadwyżka	-
Ceramicy i pokrewni	26,25	0,75	35,00	nadwyżka	-
Barmani	19,50	1,17	16,71	nadwyżka	-
Szwaczki, hafciarki i pokrewni	25,08	1,75	14,33	nadwyżka	-
Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni	3,42	0,25	13,67	nadwyżka	-
Pomoce kuchenne	20,33	11,33	1,79	nadwyżka	-
Kosmetyczki i pokrewni	13,08	8,83	1,48	nadwyżka	-
Gospodarze budynków	69,58	55,08	1,26	nadwyżka	-

3.5. Grupy zawodów maksymalnie nadwyżkowych

Zawody maksymalnie nadwyżkowe to takie, dla których nie ma żadnych ofert pracy. W Opolu do tej grupy zawodów należeli jedynie operatorzy centrali telefonicznych. W ciągu roku zarejestrowało się 15 osób z zawodem tej grupy, a jednocześnie nie wpłynęła dla nich żadna oferta pracy.

Tabela 15. Grupy zawodów maksymalnie nadwyżkowych w Opolu

Elementarne grupy zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Deficyt/ równowaga/ nadwyżka w roku	
		2016	2015
Operatorzy centrali telefonicznych	12,42	max nadwyżka	-

W powiecie opolskim odnotowano osiem grup zawodów maksymalnie nadwyżkowych. Maksymalną nadwyżkę zanotowano w grupie zawodowej rolników produkcji roślinnej i zwierzęcej. Pozostałe grupy zawodów wymieniono w poniższej tabeli.

Tabela 16. Grupy zawodów maksymalnie nadwyżkowych w powiecie opolskim

Elementarne grupy zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Deficyt/ równowaga/ nadwyżka w roku	
		2016	2015
Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	10,25	max nadwyżka	-
Dietetycy i żywieniowcy	9,67	max nadwyżka	-
Operatorzy centrali telefonicznych	9,00	max nadwyżka	-
Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni	4,08	max nadwyżka	-
Kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy	1,92	max nadwyżka	-
Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych	1,00	max nadwyżka	-
Farmaceuci specjaliści	0,58	max nadwyżka	-
Pośrednicy handlowi	0,25	max nadwyżka	-

4. ANALIZA UPRAWNIENI I UMIEJĘTNOŚCI

Wśród ofert pracy, najczęściej wymaganą kwalifikacją w Opolu była komunikacja ustna i komunikatywność, z bardzo wysokim odsetkiem wymagalności we wszystkich wielkich grupach zawodowych. Wysoko ceniona jest również umiejętność wyszukiwania informacji, analizy i wyciągania wniosków w wielkiej grupie zawodowej specjalistów. W grupie operatorów i monterów maszyn i urządzeń (podobnie jak w wielkiej grupie robotników przemysłowych i rzemieślników) najbardziej poszukiwaną cechą była zaś umiejętność planowania i organizacji pracy własnej, zaś w grupie pracowników wykonujących prace proste – umiejętność współpracy w zespole.

W niniejszych zestawieniach nie znalazły się żadne umiejętności ani uprawnienia posiadane przez osoby bezrobotne (brak wskazań).

Tabela 17. Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w Opolu

Wielka grupa zawodów	STRONA PODAŻOWA RYNKU PRACY		STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY	
	Umiejętności posiadane przez bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych (%)	Umiejętności wymagane w ofertach pracy	Odsetek ofert pracy (%)
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy			Komunikacja ustna/ komunikatywność	98,91
			Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	93,07
			Zarządzanie ludźmi/ przywództwo	86,86
			Planowanie i organizacja pracy własnej	58,76

			Wywieranie wpływu	55,11
Specjaliści			Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	66,76
			Komunikacja ustna/ komunikatywność	61,72
			Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	59,43
			Planowanie i organizacja pracy własnej	48,75
			Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	44,12
Technicy i inny średni personel			Komunikacja ustna/ komunikatywność	93,07
			Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	75,98
			Planowanie i organizacja pracy własnej	44,76
			Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	34,80
			Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	29,13
Pracownicy biurowi			Komunikacja ustna/ komunikatywność	75,29
			Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	40,98
			Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	34,90
			Współpraca w zespole	31,37
			Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	29,02
Pracownicy usług i sprzedawcy			Komunikacja ustna/ komunikatywność	100,00
			Wywieranie wpływu	69,28
			Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	59,91
			Planowanie i organizacja pracy własnej	55,45

			Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	30,88
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy			Planowanie i organizacja pracy własnej	68,71
			Komunikacja ustna/ komunikatywność	43,88
			Wykonywanie obliczeń	15,83
			Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	12,59
			Współpraca w zespole	12,59
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń			Planowanie i organizacja pracy własnej	58,89
			Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	47,22
			Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	35,56
			Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	13,33
			Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	10,56
Pracownicy wykonujący prace proste			Współpraca w zespole	55,26
			Planowanie i organizacja pracy własnej	50,00
			Komunikacja ustna/ komunikatywność	47,37
			Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,23
			Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	5,26

W powiecie opolskim pracodawcy w składanych ofertach pracy w grupie zawodowej przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników, największy nacisk kładli na umiejętność wyszukiwania informacji, oraz analizy i wyciągania wniosków. Komunikacja ustna, oraz komunikatywność, przeważały zaś jako główna predyspozycja w wielkich grupach zawodów specjalistów, techników i innego średniego personelu oraz pracowników usług prostych i sprzedawców. W ofertach pracy dla pracowników biurowych, najważniejsza była umiejętność wykonywania obliczeń; dla robotników przemysłowych i rzemieślników zaś obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych. Współpraca w zespole okazała się zaś kluczową umiejętnością oczekiwaną wśród pracowników z grupy operatorów i monterów maszyn i urządzeń, oraz pracowników wykonujących prace proste.

Tabela 18. Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w powiecie opolskim

Wielka grupa zawodów	STRONA PODAŻOWA RYNKU PRACY		STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY	
	Umiejętności posiadane przez bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych (%)*	Umiejętności wymagane w ofertach pracy	Odsetek ofert pracy (%)**
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy			Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	97,62
			Planowanie i organizacja pracy własnej	92,86
			Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	59,52
			Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	59,52
			Znajomość języków obcych	59,52
Specjaliści			Komunikacja ustna/ komunikatywność	97,87
			Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	85,82
			Planowanie i organizacja pracy własnej	73,76
			Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	73,76
			Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	60,99
Technicy i inny średni personel			Komunikacja ustna/ komunikatywność	96,36
			Planowanie i organizacja pracy własnej	80,00
			Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	62,42
			Znajomość języków obcych	60,00
			Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	58,79
Pracownicy biurowi			Wykonywanie obliczeń	78,95
			Komunikacja ustna/ komunikatywność	78,95

			Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	78,95
			Współpraca w zespole	47,37
			Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	42,11
Pracownicy usług i sprzedawcy			Komunikacja ustna/ komunikatywność	74,63
			Planowanie i organizacja pracy własnej	74,63
			Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	47,76
			Wywieranie wpływu	40,30
			Współpraca w zespole	35,82
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy			Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	65,00
			Planowanie i organizacja pracy własnej	48,00
			Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	29,00
			Komunikacja ustna/ komunikatywność	26,00
			Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	17,50
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń			Współpraca w zespole	60,38
			Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	53,77
			Planowanie i organizacja pracy własnej	50,94
			Komunikacja ustna/ komunikatywność	33,02
			Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	33,02
Pracownicy wykonujący prace proste			Współpraca w zespole	78,89
			Komunikacja ustna/ komunikatywność	60,00
			Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	50,00
			Planowanie i organizacja pracy własnej	38,89

W Opolu 10,7% bezrobotnych nie posiadało żadnego zawodu. Największą grupę osób bez zawodu, wśród bezrobotnych stanowią oczywiście osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (29,5%). Wedle ukończonych szkół policealnych, to jednak najczęściej absolwenci liceów ogólnokształcących stanowią największą grupę osób bez zawodu. Wśród szkół dających kwalifikacje zawodowe, najmniejszy odsetek osób bez zawodu (3,4%) występuje w grupie absolwentów zasadniczych szkół zawodowych.

Największą grupą bezrobotnych (698 osób) są osoby z wykształceniem wyższym, choć zaledwie 1,6% z nich nie posiada żadnego zawodu.

Tabela 19. Bezrobotni bez zawodu w Opolu

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bezrobotni bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)
Ogółem	3 569	381	10,68%
wg poziomu wykształcenia:			
gimnazjalne i poniżej	851	251	29,49%
zasadnicze zawodowe	623	3	0,48%
średnie ogólnokształcące	487	79	16,22%
policealne i średnie zawodowe	734	34	4,63%
wyższe	874	14	1,60%
wg typu ukończonej szkoły:			
zasadnicza szkoła zawodowa	89	3	3,37%
szkoła przysposabiająca do pracy	20	0	0,00%
technikum	89	19	21,35%
liceum ogólnokształcące	122	35	28,69%
liceum profilowane	12	3	25,00%
technikum uzupełniające	7	0	0,00%
liceum uzupełniające	23	1	4,35%
szkoła policealna	53	4	7,55%
wyższa	698	11	1,58%
brak danych źródłowych	2 456	305	12,42%

W powiecie opolskim notowany jest niższy odsetek osób bez zawodu niż w Opolu. Tu też największą grupę osób bez zawodu tworzą osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej. Analogią do Opola jest zaś fakt, iż to wśród absolwentów liceów profilowanych występuje najwyższy odsetek bezrobotnych bez zawodu.

Tabela 20. Bezrobotni bez zawodu w powiecie opolskim

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bezrobotni bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)
Ogółem	3 573	321	8,98%
wg poziomu wykształcenia:			

gimnazjalne i poniżej	1 053	203	19,28%
zasadnicze zawodowe	1 104	11	1,00%
średnie ogólnokształcące	336	63	18,75%
policealne i średnie zawodowe	661	43	6,51%
wyższe	419	1	0,24%
wg typu ukończonej szkoły:			
zasadnicza szkoła zawodowa	241	5	2,07%
szkoła przysposabiająca do pracy	24	0	0,00%
technikum	150	24	16,00%
liceum ogólnokształcące	123	28	22,76%
liceum profilowane	19	7	36,84%
technikum uzupełniające	5	0	0,00%
liceum uzupełniające	19	0	0,00%
szkoła policealna	45	4	8,89%
wyższa	357	0	0,00%
brak danych źródłowych	2 590	253	9,77%

W powiecie opolskim największą grupą bezrobotnych są osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i poniżej, a nie z wykształceniem wyższym jak to ma miejsce w Opolu.

5. ANALIZA RYNKU EDUKACYJNEGO

5.1. Analiza uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych

W Opolu, wśród zawodów deficytowych, największą grupą uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych stanowią osoby kształcące się w grupie zawodów pomocniczego personelu medycznego. Także duża liczebnie jest grupa uczniów ostatnich klas kształcących w zawodzie techników elektryków.

Wśród zawodów nadwyżkowych, największa liczba przyszłych absolwentów kształci się obecnie w grupie zawodów pracowników administracji i sekretarzy biura zarządu. Niewiele mniej niestety kształci się ich również w grupie zawodowej kosmetyczek.

Tabela 21. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych w Opolu

	Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Zawody deficytowe	
Pomocniczy personel medyczny	144
Technicy elektrycy	29
Zawody nadwyżkowe	
Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	117

Kosmetyczki i pokrewni	110
Introligatorzy i pokrewni	1

Dla obszaru powiatu opolskiego, nie określono w jakich grupach zawodów deficytowych i nadwyżkowych kształcą się przyszli absolwenci.

5.2. Analiza sytuacji absolwentów szkół ponadgimnazjalnych na rynku pracy

W Opolu do rejestrów osób bezrobotnych, najczęściej trafiali absolwenci zasadniczych szkół zawodowych (20,25%). Najmniejszy odsetek absolwentów, którzy zasilili szeregi osób bezrobotnych byli absolwenci szkół policealnych (0,81%) oraz liceów ogólnokształcących (1,88%), którzy zapewne wybierali dalsze kształceniem. Liczba absolwentów liceów ogólnokształcących silnie przeważa w całej grupie absolwentów szkół ponadgimnazjalnych.

Tabela 22. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w Opolu

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy		
			stan na koniec grudnia roku poprzedniego	
zasadnicza szkoła zawodowa	79	79	16	20,25%
szkoła przysposabiająca do pracy	9		0	
technikum	745	745	14	1,88%
liceum ogólnokształcące	1 222		15	1,23%
liceum profilowane			0	
liceum uzupełniające			3	
szkoła policealna	618	618	5	0,81%

W powiecie opolskim, wśród absolwentów zasadniczych szkół zawodowych oraz techników, przeważa liczba zarejestrowanych bezrobotnych absolwentów ponad liczbą absolwentów z roku poprzedniego. Wskaźniki frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów dają więc wyniki ekstremalnie wysokie, co jest jednak jedynie tylko skutkiem obliczeń matematycznych a nie faktycznej tendencji, bowiem absolwenci zasadniczych szkół zawodowych oraz techników, znacznie lepiej radzą sobie na rynku pracy niż chociażby absolwenci liceów ogólnokształcących.

Tabela 23. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w powiecie opolskim

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy		
zasadnicza szkoła zawodowa	5	5	37	740,00%
szkoła przysposabiająca do pracy	2		0	
technikum	17	17	36	211,76%
liceum ogólnokształcące	188	6	20	10,64%
liceum profilowane			0	
liceum uzupełniające			0	
szkoła policealna	8	8	10	125,00%

Według zawodów, w Opolu największy odsetek bezrobotnych absolwentów notowany jest w grupach zawodowych konsultantów i innych pracowników biur podróży, robotników budowlanych robót wykończeniowych i pokrewnych, techników farmaceutycznych i techników nauk fizycznych i technicznych. Należy zaznaczyć jednak, iż liczby bezrobotnych absolwentów są jednocześnie niewielkie.

Tabela 24. Bezrobotni absolwenci w Opolu

Elementarne grupy zawodów	Bezrobotni absolwenci	
	stan na koniec okresu	udział w % do ogółem bezrobotnych
Konsultanci i inni pracownicy biur podróży	2	100,00%
Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni	2	100,00%
Technicy farmaceutyczni	1	100,00%
Technicy nauk fizycznych i technicznych	1	100,00%
Technicy mechanicy	2	50,00%
Pomocniczy personel medyczny	1	50,00%
Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	2	40,00%
Średni personel do spraw zdrowia	1	33,33%
Kucharze	4	30,77%
Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	1	25,00%
Technicy elektronicy i pokrewni	1	20,00%
Malarze budowlani i pokrewni	1	16,67%
Technicy budownictwa	1	16,67%
Fryzjerzy	2	11,11%
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	2	8,33%

W powiecie opolskim jest znacznie większa grupa bezrobotnych absolwentów, zarówno liczebnie jak i udziałem wobec ogółu bezrobotnych. Największy odsetek bezrobotnych absolwentów notuje się w grupie zawodowej fotografów, pośredników usług biznesowych, techników medycznych i dentystycznych, oraz średniego personelu do spraw zdrowia.

Największą grupą bezrobotnych absolwentów stanowią osoby z grupy zawodów techników nauk fizycznych i technicznych.

Tabela 25. Bezrobotni absolwenci w powiecie opolskim

Elementarne grupy zawodów	Bezrobotni absolwenci	
	stan na koniec okresu	udział w % do ogółem bezrobotnych
Fotografowie	2	100,00%
Pośrednicy usług biznesowych	2	100,00%
Technicy medyczni i dentystyczni	1	100,00%
Średni personel do spraw zdrowia	1	100,00%
Technicy nauk fizycznych i technicznych	7	58,33%
Konsultanci i inni pracownicy biur podróży	1	50,00%
Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	1	50,00%
Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	2	33,33%
Pomocniczy personel medyczny	1	33,33%
Technicy mechanicy	1	33,33%
Technicy rolnictwa i pokrewni	1	33,33%
Spedytorzy i pokrewni	2	25,00%
Kucharze	2	22,22%
Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	1	20,00%
Recepcjoniści hotelowi	2	18,18%
Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	2	18,18%
Stolarze meblowi i pokrewni	2	16,67%
Fryzjerzy	5	15,15%
Elektromechanicy i elektrycy	1	9,09%
Mechanicy pojazdów samochodowych	1	5,26%
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	3	4,69%

Najwięcej absolwentów w Opolu ukończyło Publiczne Liceum Ogólnokształcące nr II, choć jednocześnie jedynie 1,7% absolwentów tej szkoły znajduje się wśród osób bezrobotnych. Najwięcej osób uzyskało zaś tytuł zawodowy w Policealnej Szkole TEB Edukacja. Najwięcej bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych jest jednak z Publicznej Zasadniczej Szkoły Zawodowej Nr 2 w Opolu.

Największy odsetek osób bezrobotnych wśród absolwentów, ukończyło Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych Edukacji Innowacyjnej w Opolu, oraz Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych AP Edukacja w Opolu, choć jednocześnie liczba zarejestrowanych absolwentów jest relatywnie niewielka.

Tabela 26. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w Opolu

Nazwa szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy		
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH EDUKACJI INNOWACYJNEJ W OPOLU	9	0	2	22,22%
AP EDUKACJA LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W OPOLU	14	0	2	14,29%
PUBLICZNA ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA NR 1 W OPOLU	50	45	4	8,00%
PUBLICZNA ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA NR 2 W OPOLU	94	6	6	6,38%
TECHNIKUM ZAWODOWE WOJEWÓDZKIEGO ZAKŁADU DOSKONALENIA ZAWODOWEGO W OPOLU	16	4	1	6,25%
ZAOCZNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W OPOLU	49	0	2	4,08%
PRYWATNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W OPOLU	25	0	1	4,00%
PUBLICZNE TECHNIKUM NR 6 W OPOLU	56	29	2	3,57%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH "ŻAK" W OPOLU	40	0	1	2,50%
PUBLICZNE TECHNIKUM NR 2 W OPOLU	138	110	2	1,45%
PUBLICZNE TECHNIKUM NR 5	172	154	2	1,16%
PUBLICZNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. GEN. LEOPOLDA OKULICKIEGO "NIEDŹWIADKA"	94	0	1	1,06%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W OPOLU	174	0	1	0,57%
PUBLICZNE TECHNIKUM NR 3 W OPOLU	210	197	1	0,48%

POLICEALNA SZKOŁA TEB EDUKACJA W OPOLU	253	220	1	0,40%
PUBLICZNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE NR V W OPOLU	191	0	0	0,00%
PUBLICZNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE NR I IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA	137	0	0	0,00%
PUBLICZNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE NR III Z ODDZIAŁAMI DWUJĘZYCZNYMI IM. MARII SKŁODOWSKIEJ - CURIE	122	0	0	0,00%
PUBLICZNE TECHNIKUM NR 1	103	82	0	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA ADMINISTRACJI "ŻAK" W OPOLU	51	51	0	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA RACHUNKOWOŚCI "ŻAK" W OPOLU	45	45	0	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA DLA DOROSŁYCH W OPOLU	40	14	0	0,00%
PUBLICZNA ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA WZDZ W OPOLU	34	0	0	0,00%
PAŃSTWOWA SZKOŁA MUZYCZNA II ST. IM. FRYDERYKA CHOPINA W OPOLU	27	0	0	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH NR III	26	0	0	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA EDUKACJI EUROPEJSKIEJ W OPOLU	26	2	0	0,00%
OGÓLNOKSZTAŁCĄCA SZKOŁA SZTUK PIĘKNYCH W OPOLU	25	0	0	0,00%
STUDIUM MEDYCZNE TEB EDUKACJA W OPOLU	25	25	0	0,00%
PUBLICZNE LICEUM PLASTYCZNE W OPOLU	24	0	0	0,00%
PAŃSTWOWA SZKOŁA MUZYCZNA I ST. IM. FRYDERYKA CHOPINA W OPOLU	23	0	0	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA OPIEKI MEDYCZNEJ "ŻAK" W OPOLU	23	23	0	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE WOJEWÓDZKIEGO ZAKŁADU DOSKONALENIA ZAWODOWEGO W OPOLU	20	0	0	0,00%
MEDYCZNA SZKOŁA POLICEALNA SUKCES W OPOLU	17	17	0	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH NR IV	13	0	0	0,00%

ELITARNA SZKOŁA SŁUŻB OCHRONY I BIZNESU "COBRA" W OPOLU	12	9	0	0,00%
ECEO POLICEALNA SZKOŁA DLA DOROSŁYCH	11	11	0	0,00%
PUBLICZNE POLICEALNE STUDIUM ZAWODOWE WZDZ W OPOLU	11	7	0	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH OMEGA W OPOLU	10	0	0	0,00%
AP EDUKACJA POLICEALNA SZKOŁA MEDYCZNA W OPOLU	9	8	0	0,00%
PAŃSTWOWA SZKOŁA MUZYCZNA I ST. IM. FRYDERYKA CHOPINA W OPOLU FILIA W OPOLU	9	0	0	0,00%
SZKOŁA PRZYSPOSABIAJĄCA DO PRACY W OPOLU	9	0	0	0,00%
NOVA POLICEALNA SZKOŁA PROMOCJI KADR DLA DOROSŁYCH W OPOLU	8	0	0	0,00%
ZAO CZNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE "COSINUS" W OPOLU	8	0	0	0,00%
AP EDUKACJA POLICEALNA SZKOŁA ZAWODOWA W OPOLU	7	5	0	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA SPECJALNA W OPOLU	7	0	0	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA NR IV DLA DOROSŁYCH W OPOLU	6	5	0	0,00%
NIEPUBLICZNA SZKOŁA ARTYSTYCZNA ARS NOWA SZKOŁA MUZYCZNA I ST. W OPOLU	4	0	0	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA SUKCES W OPOLU	4	0	0	0,00%
ZAO CZNA POLICEALNA SZKOŁA "COSINUS" W OPOLU	52	33	1	1,92%
POLICEALNA SZKOŁA INFORMATYKI "ŻAK" W OPOLU	21	21	1	4,76%
PRYWATNA POLICEALNA SZKOŁA AWANGARDA W OPOLU	21	17	1	4,76%
PUBLICZNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE NR II	290	0	5	1,72%
PUBLICZNA ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA NR 3	27	26	1	3,70%
PUBLICZNA ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA NR 4 W	43	0	2	4,65%

OPOLU				
PUBLICZNA ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA NR 5 W OPOLU	65	2	3	4,62%
PUBLICZNE TECHNIKUM NR 4 IM. RTM. WITOLDA PILECKIEGO W OPOLU	83	69	3	3,61%
PUBLICZNE TECHNIKUM NR 7 W OPOLU	125	100	2	1,60%
POLICEALNA SZKOŁA "ŻAK" W OPOLU	105	105	1	0,95%

W powiecie opolskim zlokalizowanych jest mniej szkół, ich mury opuszcza mniejsza grupa absolwentów, ale jednocześnie notuje się wyższy odsetek absolwentów którzy zasilają szeregi osób bezrobotnych. Najwięcej absolwentów ukończyło Publiczne Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół im. Józefa Warszawicza w Prószkowie, żadna osoba z tej szkoły trafiła do grona osób bezrobotnych. Największy odsetek zarejestrowanych bezrobotnych absolwentów ukończyło Zasadniczą Szkołę Zawodową Zespołu Szkół w Dobrzenu Wielkim.

Tabela 27. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w powiecie opolskim

Nazwa szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy		
ZESPÓŁ SZKÓŁ W DOBRZENIU WIELKIM ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA	37	6	6	16,22%
PUBLICZNA ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA ZESPOŁU SZKÓŁ W OZIMKU	21	5	3	14,29%
PUBLICZNA ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA ZESPOŁU SZKÓŁ IM. BOLESŁAWA CHROBREGO W NIEMODLINIE	32	0	4	12,50%
PUBLICZNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE ZESPOŁU SZKÓŁ IM. BOLESŁAWA CHROBREGO W NIEMODLINIE	24	0	1	4,17%
PUBLICZNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W ZESPOLE SZKÓŁ IM. JÓZEFA WARSZEWICZA W PRÓSZKOWIE	65	0	0	0,00%
PUBLICZNA SZKOŁA POLICEALNA ZESPOŁU SZKÓŁ W	29	8	0	0,00%

CHRÓŚCINIE				
ZESPÓŁ SZKÓŁ W DOBRZENIU WIELKIM LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE Z ODDZIAŁAMI DWUJĘZYCZNYMI W DOBRZENIU WIELKIM	27	0	0	0,00%
PUBLICZNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE ZESPOŁU SZKÓŁ W TUŁOWICACH	25	0	0	0,00%
PUBLICZNE TECHNIKUM ZESPOŁU SZKÓŁ W CHRÓŚCINIE	18	3	0	0,00%
PUBLICZNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE ZESPOŁU SZKÓŁ W OZIMKU	16	0	0	0,00%
PUBLICZNE TECHNIKUM LEŚNE ZESPOŁU SZKÓŁ W TUŁOWICACH	15	14	0	0,00%
PUBLICZNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE ZESPOŁU SZKÓŁ W CHRÓŚCINIE	14	0	0	0,00%
ZESPÓŁ SZKÓŁ W DOBRZENIU WIELKIM LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH	11	0	0	0,00%
NIEPUBLICZNA SZKOŁA PRZYSPOSABIAJĄCA DO PRACY DLA UCZNIÓW ZE SPRZEŻONYMI NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI, AUTYZMEM W KUP	2	0	0	0,00%

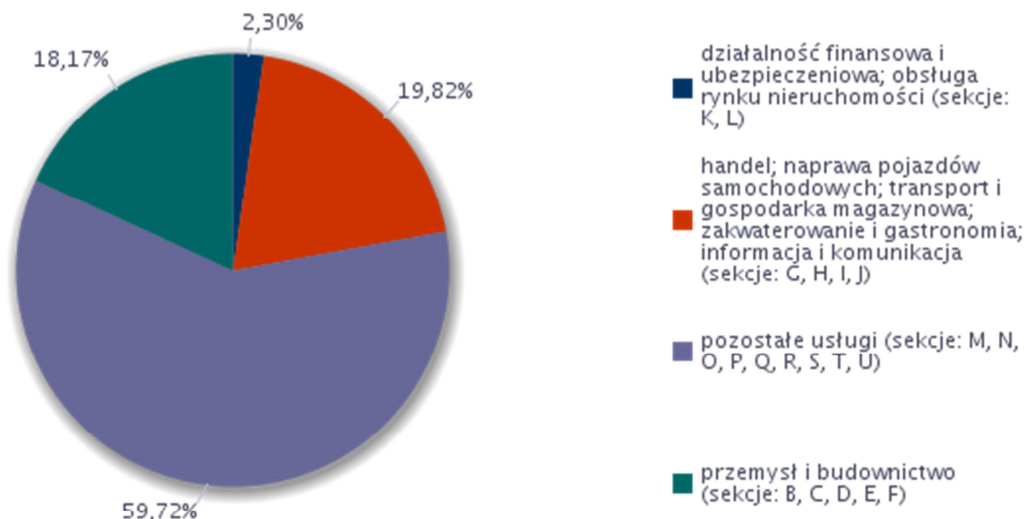
6. ANALIZA LOKALNEGO RYNKU PRACY NA PODSTAWIE BADANIA KWESTIONARIUSZOWEGO PRZEDSIĘBIORSTW

W Opolu badaniem kwestionariuszowym objęto 91 przedsiębiorstw, co wraz z 88 przedsiębiorstwami daje łączną liczbę 179 przebadanych przedsiębiorstw. Najwięcej z nich to małe podmioty, zatrudniające do 9 pracowników.

Tabela 28. Liczba przebadanych przedsiębiorstw w zależności od liczby zatrudnionych

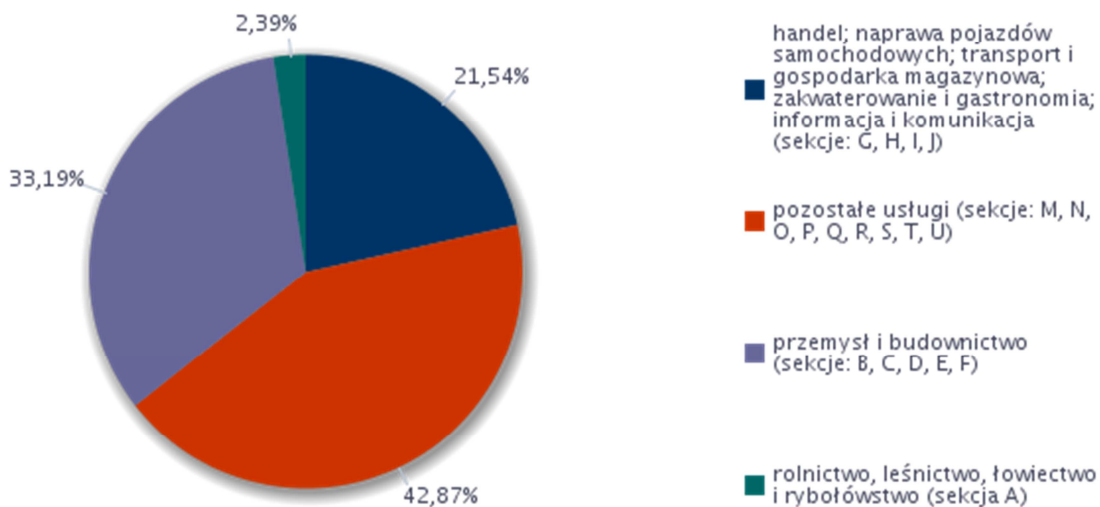
Klasa wielkości przedsiębiorstwa	Opole	powiat opolski	Ogółem
do 9 osób	55	43	98
10-49	21	36	57
50-249	12	7	19
250 i więcej	3	2	5
Suma	91	88	179

W Opolu ankietowane przedsiębiorstwa zajmują się głównie sferą pozostałych usług (59,7%). Niemalże co piąte przedsiębiorstwo (19,8%) zajmowało się zaś handlem, naprawą pojazdów samochodowych, transportem i gospodarką magazynową, zakwaterowaniem i gastronomią czy informacją i komunikacją. Podobny udział (18,2%) stanowiły przedsiębiorstwa sekcji przemysłu i budownictwa.

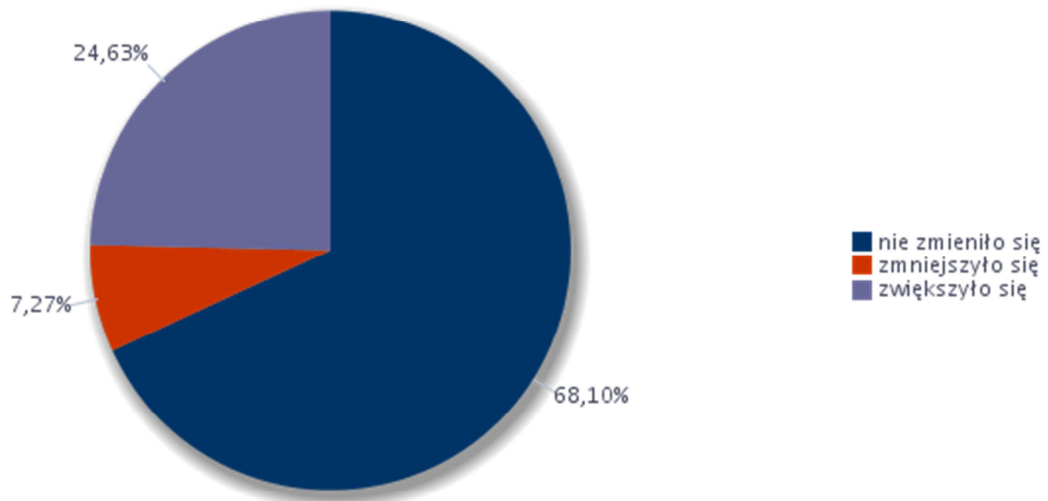
Wykres 2. Struktura badanych przedsiębiorstw z Opola wg rodzaju działalności

W powiecie opolskim również dominującą formą działalności są pozostałe usługi (42,8%). W odróżnieniu od Opola, w powiecie opolskim znacznie więcej przedsiębiorstw (33,1%) stanowią te, działające w przemyśle i budownictwie.

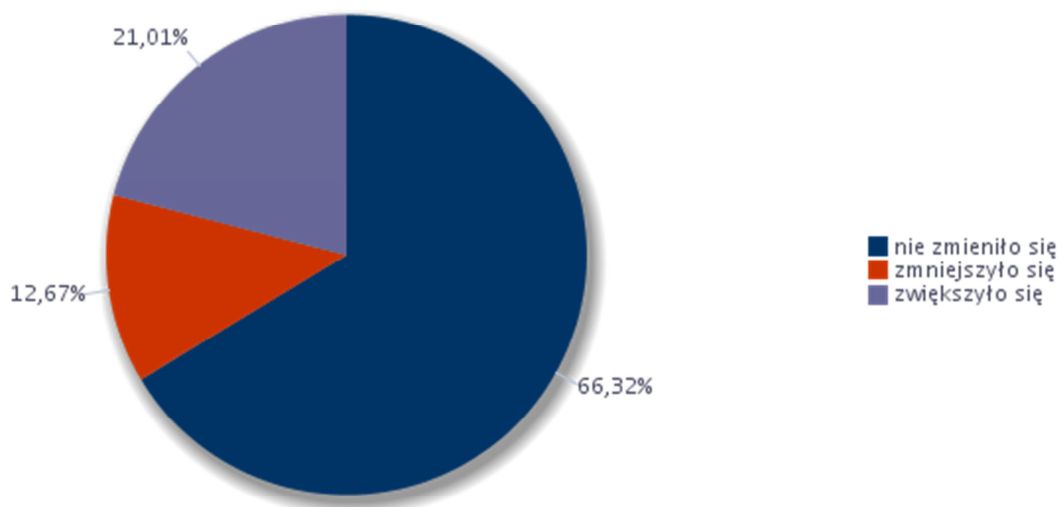
Wykres 3. Struktura badanych przedsiębiorstw z powiatu opolskiego wg rodzaju działalności

W opinii pracodawców z Opola, poziom zatrudnienia raczej nie zmienił się. Wśród przedsiębiorców którzy zauważają jednak zmiany, większość sugerowała rosnące zatrudnienie.

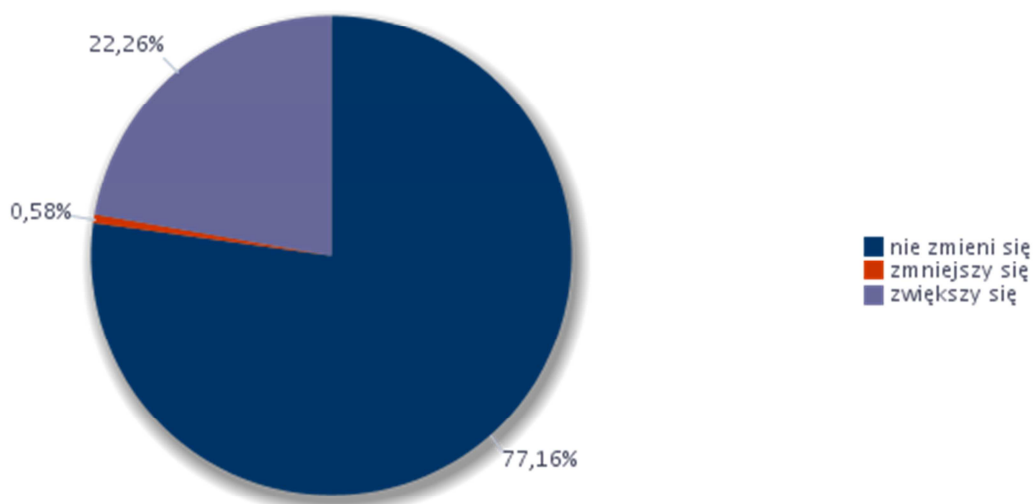
Wykres 4. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w Opolu

W powiecie opolskim zatrudnienie wydaje się być jeszcze nieco bardziej stabilne niż w Opolu. Także i tu bardziej zauważalny jest wzrost zatrudnienia.

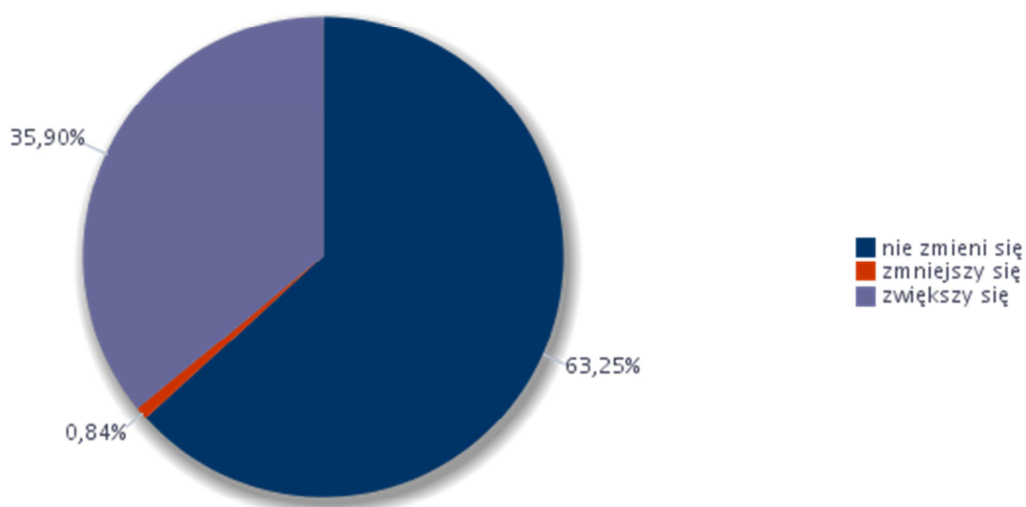
Wykres 5. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w powiecie opolskim

Zdecydowana większość pracodawców z obszaru Opola nie przewiduje zmian w poziomie zatrudnienia. Jednocześnie w przypadku zmian, najczęściej prognozowany jest wzrost zatrudnienia.

Wykres 6. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w Opolu

W powiecie opolskim zachowano podobne tendencje przewidywań pracodawców w ocenie zmian na rynku pracy. Tu także pracodawcy nie spodziewają się zmian w zatrudnieniu (choć pewność ta jest znacznie mniejsza niż w Opolu), a jeśli już, to raczej nabór na wolne stanowiska pracy.

Wykres 7. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w powiecie opolskim

W powiecie opolskim przewiduje się wzrost zatrudnienia we wszystkich wielkich grupach zawodowych. W Opolu generalnie też, za wyjątkiem wielkiej grupy zawodowej przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników. Wskaźnik zatrudnienia netto ogółem w Opolu w 2016 wynosił 17,36, natomiast w powiecie opolskim był niższy, i wynosił 8,34.

Tabela 29. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w Opolu i powiecie opolskim

Wielkie grupy zawodów	Wskaźnik zatrudnienia netto	
	Opole	powiat opolski
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	12,25	6,90
Pracownicy biurowi	11,10	8,12
Pracownicy przy pracach prostych	7,84	2,43
Pracownicy usług i sprzedawcy	10,23	2,92
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	-1,77	0,00
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	9,59	10,02
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,00	0,00
Siły zbrojne	0,00	0,00
Specjaliści	14,69	3,69
Technicy i inny średni personel	3,30	2,43

W Opolu pracodawcy najczęściej zgłaszali zamiar zatrudnienia magazynierów. Dużym zainteresowaniem pracodawców cieszą się też m.in. osoby z zawodem, dekarza, głównego księgowego, kierowcy ciągnika siodłowego czy laboranta mikrobiologicznego.

Tabela 30. Zawody, w jakich firmy mają zamiar zatrudniać pracowników w nadchodzącym roku w Opolu

Zawód	Wskaźnik struktury
Magazynier	8,56%
Audytor środowiskowy	4,28%
Dekarz	4,28%
Główny księgowy	4,28%
Kierowca ciągnika siodłowego	4,28%
Laborant mikrobiologiczny	4,28%
Pozostali kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	4,28%
Pozostali magazynierzy i pokrewni	4,28%
Pracownik do spraw osobowych	4,28%
Technik technologii żywności	4,28%
Technik prac biurowych	3,16%
Sprzedawca	2,85%
Kierowca samochodu dostawczego	2,65%
Pomocniczy robotnik budowlany	2,65%
Przedstawiciel handlowy	2,65%
Nauczyciel geografii	2,23%
Nauczyciel języka obcego	2,23%
Nauczyciel języka polskiego	2,23%
Nauczyciel wiedzy o społeczeństwie	2,23%
Doradca do spraw rynku nieruchomości	1,02%
Fizjoterapeuta	1,02%
Malarz budowlany	1,02%
Menedżer produktu (product manager)	1,02%
Murarz	1,02%

Pozostali masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	1,02%
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	1,02%
Pośrednik w obrocie nieruchomościami	1,02%
Specjalista do spraw kadr	1,02%
Stolarz	1,02%
Technik informatyk	1,02%
Technik masażysta	1,02%
Ślusarz	1,02%

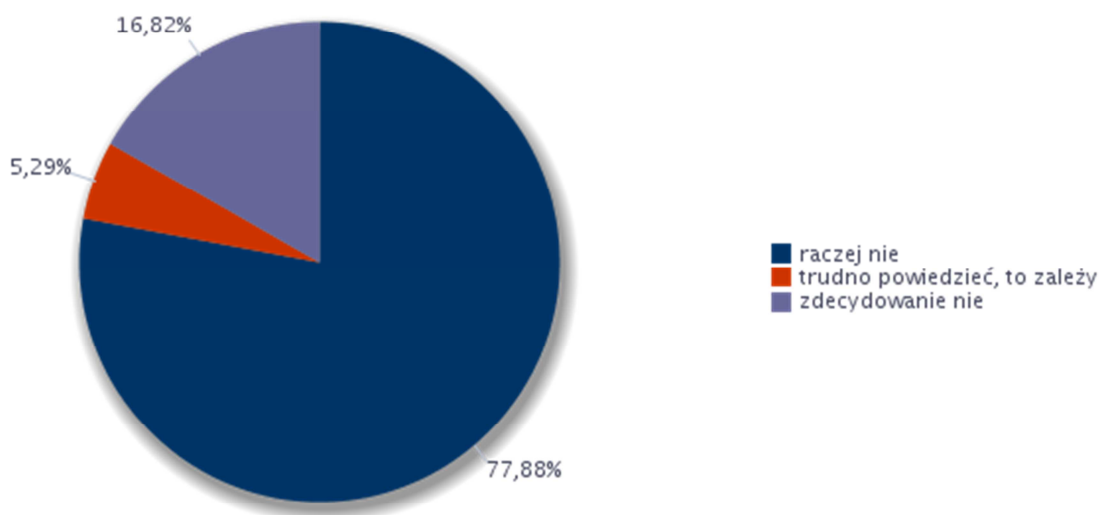
Pracodawcy w powiecie opolskim zamierzają zatrudnić przede wszystkim nauczycieli przedszkola. Będą też poszukiwać osób z zawodem pakowacza ręcznego oraz techników elektryków.

Tabela 31. Zawody, w jakich firmy mają zamiar zatrudniać pracowników w nadchodzącym roku w powiecie opolskim

Zawód	Wskaźnik struktury
Nauczyciel przedszkola	5,99%
Pakowacz ręczny	5,99%
Technik elektryk	3,32%
Asystent nauczyciela przedszkola	2,99%
Asystent nauczyciela w szkole	2,99%
Elektromechanik	2,99%
Elektromonter instalacji elektrycznych	2,99%
Kierowca autobusu	2,99%
Kierowca samochodu osobowego	2,99%
Konserwator budynków i stanu technicznego pomieszczeń	2,99%
Mechanik pojazdów samochodowych	2,99%
Modelarz odlewniczy	2,99%
Monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie	2,99%
Odlewnik wyrobów ceramicznych	2,99%
Ogrodnik	2,99%
Operator CAD	2,99%
Palacz pieców zwykłych	2,99%
Pozostali specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	2,99%
Technik archiwista	2,99%
Technik ochrony środowiska	2,99%
Sprzedawca	2,46%
Kierownik produkcji w przemyśle	2,30%
Piekarz	1,82%
Mechanik samochodów osobowych	1,61%
Operator obrabiarek skrawających	1,61%
Specjalista do spraw sprzedaży	1,61%
Tokarz w metalu	1,61%
Malarz-tapeciarz	1,28%
Murarz	1,28%
Betoniarz	0,64%
Dekarz	0,64%

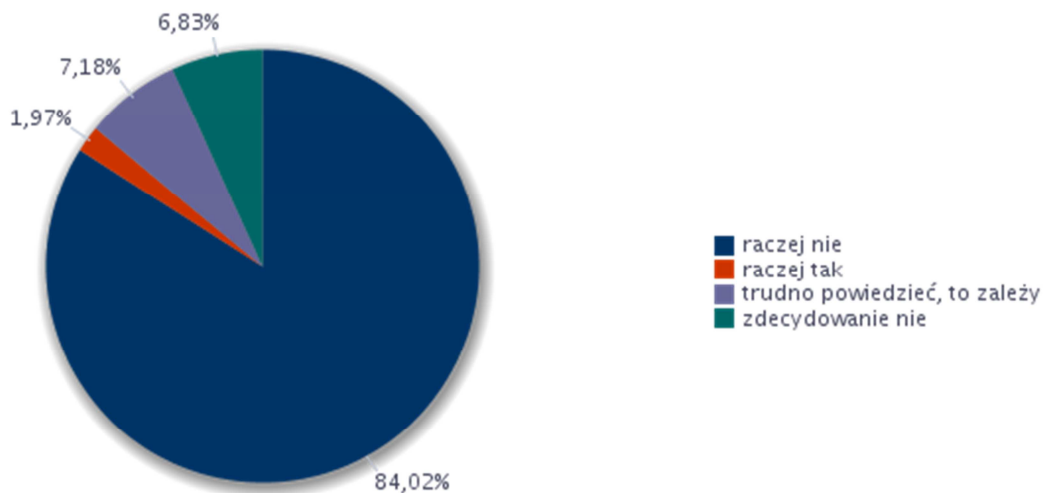
Hydraulik	0,64%
Kierowca samochodu dostawczego	0,64%
Księgowy	0,64%
Mechanik samochodów ciężarowych	0,64%
Monter żaluzji	0,64%
Operator urządzeń do produkcji cementu	0,64%
Pomoc kuchenna	0,64%
Pomocniczy robotnik budowlany	0,64%
Pomocnik piekarza	0,64%
Stolarz	0,64%
Technik prac biurowych	0,64%

Pracodawcy z Opolu nie skarżą się na problemy związane z zatrudnieniem nowych pracowników. Łącznie 77,88% badanych pracodawców nie widzi problemów związanych z pozyskiwaniem nowych pracowników.

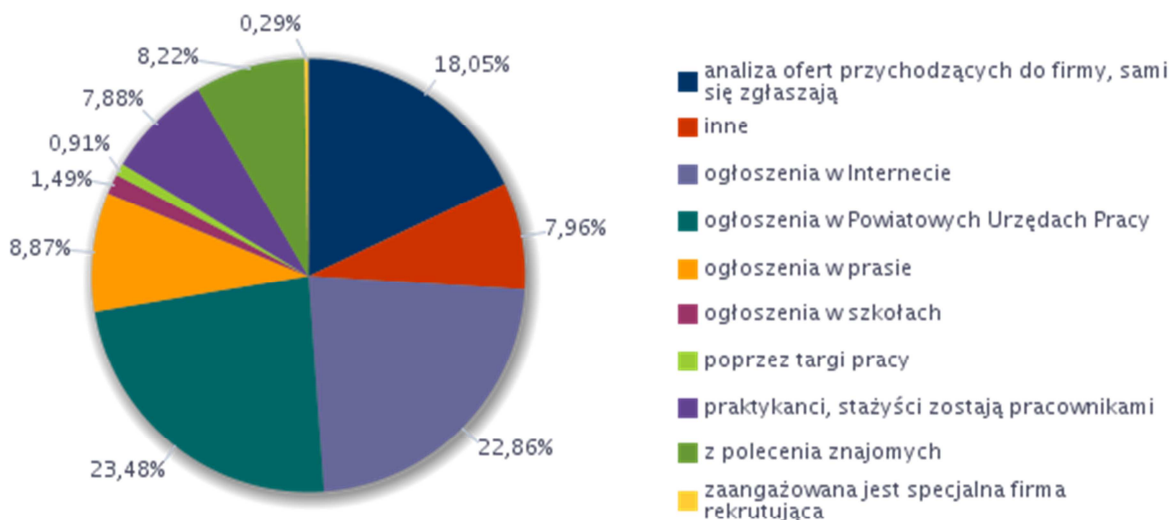
Wykres 8. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w Opolu

W powiecie opolskim odsetek osób deklarujących brak problemów z pozyskiwaniem nowych pracowników, jest jeszcze wyższy niż w Opolu i wynosi 84,0%. Oznacza to, iż w powiecie opolskim jedynie 14,0% pracodawców skarży się na problem w znalezieniu nowego pracownika.

Wykres 9. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w powiecie opolskim

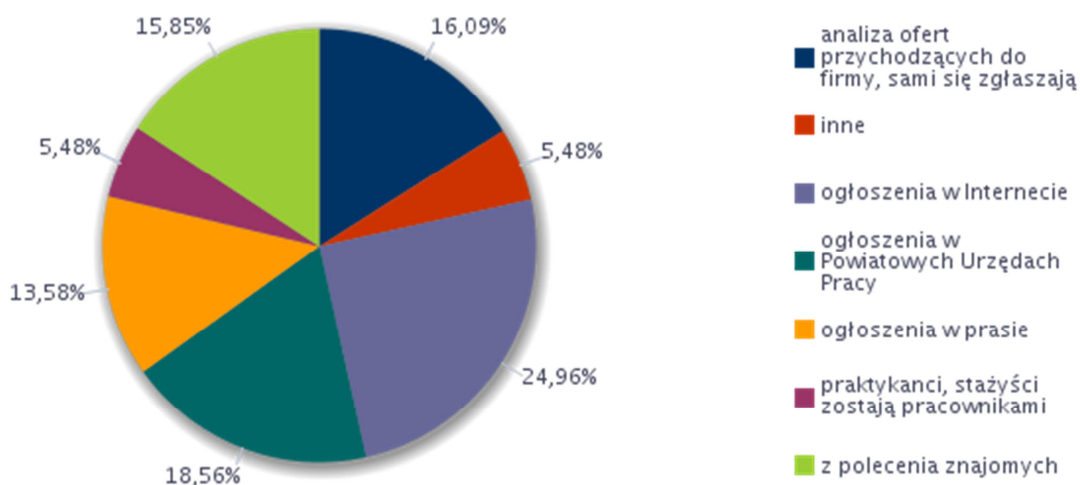
Co ciekawe, większość pracodawców w Opolu (23,5%) poszukuje nowych pracowników właśnie poprzez zamieszczanie ogłoszeń w urzędach pracy. Jeśli ta forma zawodzi, blisko co czwarta firma poszukuje osoby poprzez ogłoszenia w internecie. Analizowane są również aplikacje osób, które samodzielnie zgłaszają się do pracodawców. Ciekawe jest również, iż jedynie 8,2% respondentów poszukuje pracowników poprzez polecenia znajomych, choć w roku ubiegłym właśnie ta forma poszukiwania pracowników przeważała.

Wykres 10. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu poszukiwania nowych pracowników w Opolu

W powiecie opolskim utrzymują się podobne tendencje jeśli chodzi o sposób poszukiwania nowych pracowników. Tu jednak częściej pracodawcy zgłaszają wolne miejsca

zatrudnienia w sieci Internet, a jedynie co piąty pracodawca poszukuje nowych pracowników poprzez ogłoszenia w urzędach pracy.

Wykres 11. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu poszukiwania nowych pracowników w powiecie opolskim

Pracodawcy w Opolu najczęściej skarżyli się na brak miękkich umiejętności wśród kandydatów do pracy. Przeważał brak umiejętności planowania i organizacji pracy własnej, sprawności psychofizycznej i psychomotorycznej, wyuczonego zawodu czy też „zwyčajnego” czytania ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim.

Tabela 32. Brakujące umiejętności kandydatów do pracy (bez względu na zawód) w Opolu

Brakujące umiejętności i uprawnienia	Odsetek wskazań odpowiedzi „tak”
planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,15%
wyuczony zawód	6,15%
czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,05%
wykonywanie obliczeń	6,05%
komunikacja ustna / komunikatywność	6,03%
doświadczenie zawodowe	5,85%
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	5,83%
współpraca w zespole	5,65%
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	5,33%
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	5,33%
dodatkowe uprawnienia	5,23%
znajomość języków obcych	5,03%
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	4,73%
wywieranie wpływu	4,61%
zarządzanie ludźmi / przywództwo	4,21%

W powiecie opolskim pracodawcy znacznie rzadziej skarżyli się na brak umiejętności czy uprawnień wśród poszukiwanych kandydatów do pracy. Tu także najczęściej oczekiwano raczej umiejętności „miękkich” – planowania i organizacji pracy własnej.

Tabela 33. Brakujące umiejętności kandydatów do pracy (bez względu na zawód) w powiecie opolskim

Brakujące umiejętności i uprawnienia	Odsetek wskazań odpowiedzi „tak”
planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
wyuczony zawód	6,20%
doświadczenie zawodowe	6,01%
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	5,96%
współpraca w zespole	5,81%
komunikacja ustna / komunikatywność	5,78%
czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	5,57%
wykonywanie obliczeń	5,44%
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	4,87%
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	4,85%
dodatkowe uprawnienia	4,79%
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	4,59%
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	3,88%
wywieranie wpływu	2,72%
znajomość języków obcych	2,32%
zarządzanie ludźmi / przywództwo	2,30%

7. PROGNOZA RYNKU PRACY

W Opolu największa grupa bezrobotnych to osoby z wielkiej grupy zawodów pracowników usług i sprzedawców. To w tej grupie rejestruje się najwięcej osób bezrobotnych oraz najwięcej z nich jest wyłączana z ewidencji. Najwięcej ofert pracy spływa jednak w wielkich grupach zawodów robotników przemysłowych i rzemieślników oraz dopiero na drugim miejscu, właśnie w grupie pracowników usług osobistych i sprzedawców. W powiecie opolskim zaś największy stan i ruch bezrobotnych obserwujemy w grupie robotników przemysłowych i rzemieślników. W tejże grupie napływa też najwięcej ofert pracy. Pracodawcy często też szukają operatorów i monterów maszyn i urządzeń, a jeszcze częściej niewykwalifikowanych robotników, wykonujących prace proste. Rzadko poszukiwani są specjaliści, technicy i inny średni personel, a bardzo rzadko kierownicy.

Stan równowagi osiągnięto jedynie w Opolu w grupie kierowników. Reszta wielkich grup zawodów, na skutek przyjętych założeń metodologicznych, nie podlega ocenie. Brakuje jednak najbardziej urzędników do spraw podatków czy wyższych urzędników administracji rządowej. Często też brakuje operatorów maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych, pośredników pracy, ankieterów, kierowców operatorów wózków jezdniowych czy doradców finansowych i inwestycyjnych. Stanowczy nadmiar notuje się w Opolu wśród dietetyków i żywieniowców, pomocy domowych i sprzątaczek, introligatorów, kosmetyczek, barmanów, szklarzy czy zaopatrzeniowców. W powiecie opolskim szczególnie widoczna jest nadwyżka w grupie zawodowej techników wsparcia informatycznego i technicznego, ceramików, barmanów, szwaczek, hafciarek, pomocy kuchennych, kosmetyczek czy gospodarzy budynków. Zawodami maksymalnie nadwyżkowymi były zaś grupy dietetyków, żywieniowców, rolników, operatorów centrali telefonicznych czy maszyn do produkcji obuwia, dla których brak jakichkolwiek ofert pracy.

Analizując stan liczby uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych możemy wysnuć wniosek, że napływ kolejnych 144 absolwentów z grupy zawodów pomocniczego personelu medycznego niestety nie zrównoważy głębokiego deficytu. Z drugiej strony napływ 117 absolwentów z grupy zawodów pracowników administracyjnych, oraz 110 osób z grupy zawodów kosmetyczek, jedynie pogłębi obecną nadwyżkę.

W opinii pracodawców zatrudnienie wyraźnie się zwiększy, co przewiduje niemalże ¾ wszystkich ankietowanych pracodawców. W Opolu poszukiwani będą przede wszystkim magazynierzy, audytorzy środowiskowi, dekarze, główni księgowi, kierowcy ciągnika siodłowego, pracownicy do spraw osobowych czy technicy technologii żywności. W powiecie opolskim zaś przede wszystkim nauczyciele przedszkola i pakowacze. Pracodawcy generalnie nie obawiają się problemów w rekrutacji nowych pracowników nie przewidując problemów z ich pozyskaniem, korzystając głównie zamieszczania ogłoszeń w urzędach pracy, oraz poprzez ogłoszenia w internecie. Pracodawcy stosunkowo rzadko też skarżą się na brakujące umiejętności kandydatów do pracy.

8. WNIOSKI

Głównym celem badania zawodów nadwyżkowych i deficytowych było stworzenie ich rankingów, które stanowią narzędzie dla monitoringu, czyli procesu systematycznego śledzenia zjawisk zachodzących na rynku pracy. Monitoring pozwala na formułowanie ocen i wniosków dla systemu kształcenia zawodowego i szkolenia bezrobotnych i służy lepszemu dopasowaniu kwalifikacji osób poszukujących pracy do oczekiwań pracodawców.

Wprowadzenie nowej metodologii zmusza nas do nowego spojrzenia na tabele zawodów deficytowych i nadwyżkowych, szeregując je w grupach elementarnych zawodów, a nie w samych zawodach jak to miało miejsce dotychczas. Należy okazać cierpliwość nim nowa metodologia okaże się być w pełni skuteczna a kolejne analizy roczne będą pogłębiać dostępną wiedzę.

Wnioski wypływające z analizy pozwalają stwierdzić, że rynek pracy charakteryzuje się głęboką nierównowagą. Nadmiar poszukujących pracy występuje w większości zawodów i specjalności. Wzrost zapotrzebowania na pracowników w nowych zawodach i specjalnościach nie nadąża za rosnącym napływem bezrobotnych z zawodów tracących rację bytu. Procesy zachodzące w życiu społecznym i gospodarczym powodują zmiany na rynku pracy, które wymuszają na społeczeństwie zmianę podejścia do pracy. Nowa sytuacja wymaga od pracowników elastyczności zawodowej oraz aktywności edukacyjnej prawie przez całe życie.

Kształcenie zawodowe jest niewątpliwie jednym z ważniejszych czynników determinujących powodzenie jednostki na rynku pracy. W procesie projektowania zmian polegających na dostosowaniu kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy istotne jest zwrócenie uwagi na prognozę odnoszącą się do regionu, informującą o relacjach między tempem rozwoju rolnictwa, przemysłu i usług oraz możliwości wprowadzania nowych technologii. Dane te pozwolą na określenie kierunków i programów kształcenia.